

Universitätsbibliothek Paderborn

Sacrvm Misericordiæ Palativm

Variis Sacræ-Scriptvræ Locis, Atqve Septem misericordiæ operibus quasi
peristromatibus exornatum

Gazaeus, Nicolaus

Augustae Trevirorum, 1618

Quod sancti & sanctæ qui nos suo exemplo ad nudorum vestitionem
incitauerunt, in inh[u]manos insurrecturi sint, & cum gaudio hanc vocem
audituri Nudus eram & operuistis me cap. 27.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-54459](#)

QVOD SANCTI ET
SANCTÆ, QVINOS SVO EX
EMPLO AD NVDORVM CON
TECTIÖNEM INCITARUNT, IN INHUMANOS INF
RECTURI SINT, & CUM GAUDIÖ HANC VOCEM AU
DITURI; NUDUS ERAM & OPERUI
STIS ME.

CAPVT XXVII.

SI Paganorum infideliumque exempla
Christianorū hominum corda nonfe
rierint, nec ad nudorū artuum coniectio
nem incitare potuerint, saltem Sanctorum
Patrum exempla vim tantā, tantumq; ro
qur habitura existimo, ni fottassis duriora
adamante, saxeque corda possideant. Quis
nam autem illā, scripturæ sacræ paginam
reuoluens, sole clariora non videat? Ad eft
in primis pudicitia exemplar Ioseph, qui
tegenda nudorum mēbra premōstret; vo
luntariè siquidem chlamyde se nudavit,
ut impudicæ mulieris effrenatā tegeret li
bidinem. Deinde ad honorum, Imperijque
fastigiā subiectus, nonne binas Fratribus
suis stolas dari imperauit, Benianim vero
dedit trecentos argenteos, cum quinque
stolis

Genes. 39.

Cap. 45.

Itolis optimis, tantundem pecuniæ & vesti-
um mittēs patri suo? Booz insignis ille Pa-
terfamilias viduam Ruth ora chlamydis, *Ruth. 3.*
parteque strati contexit. Quem vtinam!
multi insectarentur, tantamque pietatem
imitarentur, in orphanis filiabus conte-
gendi; non passim illæ cum summo hono-
ris periculo circumcursitantes cernerent-
tur, vt vestimenta conquirerent, qui-
bus dum carent circumquaque cursitant,
honorem, castitatemque prostituentes, vt
ea sibi comparare possint: quæ tamen, tan-
tum facinus alias perpetrare nollent, nisi
necessitate compellerentur, vt certò com-
pertum est. Cui malo obuiantes Romani,
Monasterium quoddam Sanctæ Catharinae
construxerunt, in quo filiabus de necessa-
rijs prouidetur, ne necessitate coacte in ne-
fandum meretricum crimen prolabantur.
Ionathas, non solum suis se priuauit vesti-
bus, vt Dauid sibi intimo prouideret, sed *1. Reg. 18.*
omnibus sese exuit, vt rectè scriptura nota-
vit, inquiens: expoliauit se Ionathas tunica
qua erat induitus, & dedit eam Dauid, & re-
liqua vestimenta, usque ad gladium, & ar-
cum suum, & usque ad Baltheum
suum.

Z. 2 Elias

4. Reg. 2.

Ad Julian:

Cap. 1.

Cap. 4.

Cap. 24.

Luc. 3.

Luc. 15.

Surius.

(inquit D. Hieronymus) mundanam defrens chlamydem. Tobias senior nudos vestibus operiebat, id sacro testante eloquio nudisque vestimenta præbebat. Ad id ipsum filium hortabatur inquiens: *vestimentum is nudos tege.*

Iob grauiter molesteque ferebat, si quod darn nudorum in opia non miserentes cerneret, atque furore, & indignatione concitus dicebat: *Nudos dimittunt homines indumenta tollentes, quibus non est operimentum in frigore, quos imbræ montium rigant, & non habentes velamen amplexantur Lapidem. Vnde fecerunt deprædantes pupilos & vulgum pauperem spoliauerunt. Nudis & incedentibus absque vestitu, & esurientibus tulerant illas, &c.*

Qui duas (inquit D. Ioannes) *habet tunicas alteram tribuat non habenti: quod consulit, tum propter honestatem, cum proper necessitatem.*

Clementissimus ille Filij prodigi Pater, cum nudum ad se reuertentem animaduertens, humillimeque veniam deprecantem. *Cito* (inquit) *proferte stolam primam & induite illum, & date annulum in manum eius & calceamenta in pedes eius:*

Serapion admirandæ sanctitatis vir, ero

P A R S S E C V N D A.

133

gatis quæ possidebat vestimentis, sub dio
& frigore sedens, vna dierum cum Euangeliorum librum præ manibus haberet, interrogatus quis eum in hunc modum de-
budasset, protinus respondit: *Id(inquit) me denudauit*, Euangeliorum ostendens codicem; nec mirum, cum probè noscet, quan-
ta recompensa essent in Euangelio ijs qui
nudos suis cooperirent indumentis.

Seraphicus Pater, paupertatis strenuissi-
mus amator, sed & pauperum clementissi-
mus adeò Pater, & adiutor erat, vt si quem-
pam pauperem obuium habuisset, qui vi-
lioribus foret coniectus panniculis, subito
se exuens, eum protinus suis induiebat, in-
dignum existimans vt quis se pauperior in
mundo existeret.

Hinc cum militem quendam nobilem
quidem genere sed inopem rebus obuium *Bon:in' vit.*
insperato habuisset occursu generosi Regis
& pauperis Christi memor effectus, tanta
fuit erga virum pietate permotus, vt de-
centia quæ sibi de nouò parauerat, indu-
menta deponeret, illumq; protinus se nu-
dato vestiret. Docebat insuper, subtrahen-
da potius altaris paramenta, quam paupe-
rem nudum, in sua nuditate & indigentia
deserere, prius namque viuos Domini pa-

Z 3 riores

134 OPERIRE NUDOS

rietes induendos censebat, deinde materiales. Vnde cum Senis rediens super habicū mantello contextus incederet, obuiām fatuus cuidam pauperi, statim, inopiam eius aduertens, Fratrem sibi socium sic affatus est: Demus Frater mantellum huic inopi, eius siquidem est: Nam illud commodauimus quoadusque in paupertate pauperiorum reperi remus, alioquin à summo largitore pœnas sumemus. ni pauperem, nostro subleuauerim' auxilio. Ideoque, vestimenta sibi porrigen tem precabatur, vt inuento indigentiore, sibi illa erogare liceret.

Sanctus Osuualdus, solitus erat annuatim in hebdomada Sancta pauperes duodecim nouis induere vestimentis. Duo alij Patres, nō minoris Sanctitatis quam charitatis viri, vestimenta propria, mortuorū veſtiendis corporib' liberrimè distribuebāt.

Cum die quadam Ciuis opulentissimus Alexandrinus, Ioanni Eleemosynario vestem sumptuosam, quā secundū dignitatis exigentiā indueretur, obtulit. At ille ea statim vendidit, vt pauperib' nudis subuenire posset: Illiciū (inquiens) est, vt ego qui pauperum sum pater & tutor, opulētis vestiar indumentis, pauperes verò nudifigore consumātur. D. Gregorius, (Magnus u-

Surius. pag.
215. & 266.

Metaph. in
vit.

Lib. I. Diab.
cap. 9.

re appellatus) refert Bonifacium Episcopū Ferentinum dum adhuc puerilem ageret ætatem, solitū fuisse proprijs se spoliare vestibus ut pauperibus succurreret, eo quod eorum nuditatī compatiens rubore suffenderetur: vnde siebat vt sæpenumero absq; tunica, vel superpelliceo domū repeteret, quamuis à matre grauiter repræhederetur.

Carolus Flandriæ Comes singulis hebdomadib^o confueuerat tredecim pauperibus, tredecim nouos habitus impertirj, cū totidem indusis atq; calceamentis. Florimondus de Remond, Beati Patris Ignatij de Loyola Fudatoris Societatis Iesu meminit, refertque, eum simulatè ad parentes inuisitados arrepto itinere, recta ad Montem ferratum contédisse. Cui cum in via obvius pauper factus fuisse commutationem Glauci & Diomedis renouauit. Porrectis namque illi decentibus, quib^o indutus erat vestimentis, pauperculas accepit, sumptaq; pauperis pera, illi opulentam bursam liberalissimè impendit, omnia excepto ense commutans, quem, vt miles Christi euaderet in Ecclesia appendere volebat. Quam magna multitudo cernitur Religiosorum, tum virorū, cū mulierū, qui propter amorem Iesu Christi, mundanis omnibus vale-

Christ. Missa
us lib. 16.
Chron.

vt miles

Z 4 dixe

dixerunt vanitatib⁹, sumptuosisque se spoliarunt indumentis, vt Christū lucrī facerēt,
quos tamen mundana fatuitas non solum
deserit, sed & contemnit! Quotusquisque
nobilium inuenitur qui nuditati pauperi
Christi subuenire contendat?

Rara avis in terris nigroque simillima cigno.

Quid ultra eloquar? quid ad hæc adjiciam? nisi plerosque Sanctos suis se cum summa animi alacritate spoliasse vestibus, vt pauperum membra contegerent, potius optantes sine vestibus remanere, quam absque misericordia in conspectu Dei comparere, vt hinc nobis ad similia facta exequenda calcaria præberent. Nunquam scribent deeslet materia, si omnes recensere yellem, qui pauperibus vestiendis sedulam nau- runt operam. Sufficiant igitur hi quos superius in medium produxi, cum virtutibus præditissimis mulieribus, quas ordine inferiori subnectere in animo est.

Prudentissima mulier Rebecca, filium suum Iacob optimis fragrantissimisque induit vestibus, pelliculisque manuum nuditatem cooperiens, collisimul nuda contextit.

Beatissima virgo, totius puritatis atque sanctitatis mater, filij sui in præsepio reclinati

Genef. 27.

nati tenerima membra infantibus alle-
gauit fascijs, pannisque inuoluit, vt eū con-
tra hyemis, & frigoris iniuriam muniret.
Quinimmo appropinquāte exitus sui ho-
ra filio suō adoptiō D. Ioanni imperauit
vt duas tunicas, viduis duabus vicinis largi-
retur.

Olympias deuotissima, tempus omne si-
bi creditum pauperibus, cœcis, claudis, lan-
guidisque vesciendis insumebat.

Sancta Elizabeth Ordinis D. Francisci
Hungarorum Regis filia, atque supremi
Regis famula, vt liberius egenos nudosque
vestire valeret, propria indumenta repe-
ciabat de saxis & alijs panni particulis.
Cumque vna dierum, non contenta nudis
subuenisse viuentibus, cernens hominem
mortuum absque linteo & sarcophago in-
humandum deferri, protinus dempto quō
erat amicta velo, eius corpus misericordi-
ter inuoluit.

Scriptis traditur, virginem Deo sacram
Toram nomine in monasterio Thebaidæ, *In vit. Patr.*
nunquam noua suscipere voluisse indu-
menta, ea sibi magis exposcens quæ diuer-
simode fuerant lacerata, vt potius conso-
dalium suarum subueniretur necessitati,
quam suæ. Hanc paupertatem imitantur

Z, 5 Reli-

Religiosæ, summi, æterniq; Regis famulæ.

Apparens die quadam Saluator noster
Virgini nobili sed & virtute præclarissimæ
Catharinæ Senensi, in habitu peregrini, ab
ea habitū qua erat induta sibi tribuit popo-
lit: quem protinus extractum, cum summa
animi lætitia licet incognito porrexit: Quā
cum sequenti petitione denuo tentaret at-
que ultimum qua induta erat habitum ex-
posceret; illa sicut modestè ita prudenter
respondit: Lubentissime illum tibi si hone-
stati responderet donarem. Eius proculdu-
biò meminerat, quod in Apocalypsi scrip-
tum legimus, *Beatus qui vigilat, & qui cu-*
stodit vestimenta sua ne nudus ambulet, & vi-
deant turpiudinem eius. Nunquid hoc pu-
dicitiæ specimen mundanarum hodie mu-
lierum impudentiam, & impudicitiam ar-
guet? quæ carnis suæ candorem ostentantes,
laqueos animis hominum parant; quibus
eos pertrahant in interitum. Pudeat viros
(si tamen virorum nomine digni sint) qui
vel ab vxoribus, vel à prolibus suis talia fie-
ri patiuntur. Sulpitius Gallus non ob aliam
causam vxorem repudiasse fertur, nisi quod
nudo capite foras exijset ut capillorum
pulchritudinem ostentaret. Non ergo hoc
modo mulieres nudari consulo, sed in ve-
stimentum

Apoc. 16.

stium superfluitatibus & abundantiori copia; ut ijs nudi contegantur. De quibus plura in sequentibus adiijciamus.

QVALIA PR OEMIA
RECEPTVRI SINT, QVI NV-
DOS CONTEXERINT.

CAPVT XXVIII.

Quamuis magna illa sint quæ in diuinis promissionib^o continentur prœmia; atque eximia in hac voce: *Venite benedicti Patris mei percipite regnum &c.*

Nudus eram & cooperuistis me, futuram l^atitiam mille tamē alias possidebunt benedictiones. Probi illi filij Sem & Iapheth benedictionē diuinam cū paterna meruerunt, quod nuditatem patris operuissent. Nam Patriarcha Noë è graui somno quō oppressus fuerat euigilans, se pallio inuolutum cernens causā inquisitā, veritateque cōperta, supradictos dictos filios hoc modo benedixit: *Benedictus Dominus Deus Sem, sit Chanaan seruus eius: Dilatet Deus Iapheth, & habitet, in tabernaculis Sem, siq^z Chanaan seruus eius.*

Genes. 9.

Ex